

Hodnotenie vládnych cieľov pre verejné financie poznačené koronakrízou

Vláda SR v Programe stability SR na roky 2020 až 2023 schválila strednodobé ciele pre verejné financie. V porovnaní s predpokladmi uvedenými v rozpočte verejnej správy na tento rok už vo svojom odhade zohľadnila zásadne odlišný vývoj verejných financií.

Vláda vychádza z odhadu deficitu verejných financií na rok 2020 vo výške 8,4 % HDP. V porovnaní so schváleným rozpočtom, ktorý predpokladal deficit na úrovni 0,5 % HDP, ide o bezprecedentný nárast deficitu za veľmi krátke obdobie.

Vzhľadom na tento vývoj si vláda v Programe stability stanovila cieľ znížiť deficit rozpočtu verejnej správy pod 3 % HDP do roku 2023.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť predpokladá, že deficit verejnej správy môže v roku 2020 dosiahnuť úroveň 7,7 % HDP (6 693 mil. eur). RRZ konštatuje, že tento vývoj je dôsledkom nielen mimoriadneho vývoja v súvislosti so šírením koronavírusu, k zhoršeniu vývoja prispelo aj nerealistické rozpočtovanie nedaňových príjmov a výdavkov v niektorých oblastiach verejnej správy v schválenom rozpočte na rok 2020, ako aj prijatie tzv. 13. dôchodkov na začiatku roka 2020.

Ako dôsledok tohto vývoja sa podľa RRZ hrubý dlh v roku 2020 prudko zvýši a dosiahne 62,5 % HDP, čo by znamenalo historicky najvyššiu úroveň verejného dlhu na Slovensku, presahujúcu horný limit dlhu podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti. Ku koncu roka 2019 dosiahol hrubý dlh hodnotu 48 % HDP.

Na splnenie vládneho cieľa znížiť deficit verejnej správy pod 3 % HDP do roku 2023 je podľa RRZ potrebné prijať opatrenia s celkovým vplyvom vo výške 4,0 % HDP.

Uvedené tempo znižovania deficitu, ktoré si stanovila vláda, považuje RRZ pri súčasných okolnostiach za primerané. V prípade priaznivejšej makroekonomickej situácie, a tiež v prípade, že Slovensko bude mať možnosť v tomto období čerpať mimoriadne zdroje z EÚ určené na prekonanie následkov krízy spojenej s pandemiou COVID-19, by podľa RRZ mala vláda deficit znižovať rýchlejšie.

RRZ považuje za najväčšie riziko pre dosiahnutie vládou stanovených rozpočtových cieľov chýbajúce konkrétne opatrenia. Z uvedeného dôvodu rada nedokáže posúdiť ich reálnosť. Preto je dôležité, aby vláda v najbližších mesiacoch predstavila vierohodný, opatreniami podložený návrh rozpočtu verejnej správy na najbližšie tri roky.

Rada pozitívne hodnotí predstavenie zámerov vlády na zlepšenie dlhodobej udržateľnosti dôchodkového systému a v oblasti transparentnosti a riadenia verejných financií. V rámci rozpočtovej stratégie na strednodobé obdobie by však vláda mala zohľadniť aj potrebu zvyšovania konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a nutnosť vysporiadať sa s každoročne rastúcimi rozpočtovými nákladmi už prebiehajúceho starnutia populácie aj mimo dôchodkového systému, napr. v zdravotníctve alebo pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti.

Celé znenie správy a všetky dáta nájdete tu:

Kontakt: sekretariat@rrz.sk

<https://www.rozpocetvarada.sk/svk/rozpocet/436/>